

ACHTERGRONDTEKST BIJ VIERING VOOR ASWOENSDAG

LITURGIE BROEDERLIJK DELEN – VASTEN 2019

Conflicten en oorlogen, natuurgeweld als gevolg van de klimaatopwarming, de groeiende kloof tussen arm en rijk. Als we onze wereld vandaag bekijken, beseffen we dat een radicale ommekeer meer dan nodig is en dat we keuzes moeten maken.

Nu we de vasten ingaan, klinkt opnieuw de sterke oproep van Joël om ons te keren naar de Bron van waaruit leven stroomt. Om terug te keren naar een God die zit te popelen om met zijn geest de aarde te vernieuwen.

Joël grijpt naar de bazuin - wij nemen de megafoon – om iedereen, jong en oud te verzamelen. Ook wij die Gods belofte in de wereld willen uitdragen, hebben een verantwoordelijkheid om mensen hierrond te verzamelen. Er zijn gelukkig meer bondgenoten dan we zelf vermoeden, mensen uit het goede hout gesneden die wakker liggen van wat er dagelijks gebeurt. Laten we ze aanspreken, over alle grenzen heen.

Die megafoon is er om mensen te verzamelen, niet om hoog van de toren te blazen. Jezus, zo horen we in het evangelie, heeft het niet voor mensen die met groot vertoon alleen zichzelf etaleren. Bij Hem gaat het om de boodschap, om wat van binnenuit opborrelt aan energie. Dat laten we best in stilte rijpen: mediteren, diepgaand onderzoeken welke de problemen zijn én de mogelijke oplossingen; acties ondernemen die misschien niet de krant halen maar wel effectief zijn; een andere levensstijl promoten.

Jezus overloopt de *drie traditionele praktijken* van de Joodse samenleving, waarvan ook hij deel uitmaakt: de gift (aalmoes), het gebed en het vasten.

- De gift verwijst naar broederlijkheid. Als Israël zich houdt aan het voorgeschreven gebod om elke 7 jaar (sabbatjaar) en elke 50 jaar (jubeljaar) orde op zaken te stellen, hoeven er geen armen te zijn. Ieder die omwille van schulden slaaf is geworden, moet vrij gelaten worden en weer in zijn rechten hersteld. Maar de heersende trend zette zich ook in voorbeeldland Israël door: het grootgrondbezit maakt mensen afhankelijk van de willekeur van zij die de macht hebben. Dit patroon zette zich vast in de hoofden en de harten van de mensen.

De gift moest aan die schrijnende toestand verhelpen. Naast vele gulle gevers had je ook de schijnheiligen die lang en breed uitsmeerden 'hoe goed ze wel zijn'. Ook in onze tijd kennen we dit: grote bedrijven en machtige mensen die gul geven aan het goede doel maar niets veranderen aan hun praktijken van uitbuiting en winsten opstapelen, ten koste van de armen. 'Laat uw linkerhand niet weten wat uw rechter doet' zegt Jezus. In stilte iets doen om de grootste nood te lenigen zal alleen gezien zijn door de alles doordringende blik van God. Zij die hun edelmoedige geste uitbazuinen, hebben hun loon al ontvangen, nl. de aandacht van vele kijkers en de tweets van hun volgers. Stille gevers hebben als enige verdienste dat de Vader van het leven het gezien heeft. Hun beloning vertaalt zich in verbondenheid en die is meer dan goud waard.

- De tweede praktijk was het gebed. Op de hoeken van de straten en in de synagogen, zag je ze staan bidden. Het moest iedereen wel opvallen. 'Niets daarvan' zei Jezus. 'Sluit je in je binnenkamer op om de stem te horen die in de stilte spreekt, om te luisteren naar de verhalen van profeten, die het hebben voorgeleefd.' In die stilte ontmoet je God.

- Ten slotte is er de vastenpraktijk. Iedereen moest meedoen. Het moest aan je te zien zijn, dat je vastte. Het was verdacht als er iemand mooi verzorgd en met een welriekend geurtje bij liep. 'Die doet niet mee' fluisterde men dan. En toch wil Jezus precies dat van zijn volgelingen: goed verzorgd, met een vleugje parfum rondlopen en toch consequent je eetgewoonten en levenswijze versoberen. De groepsdruk negeren en met een blij gezicht rondlopen, omdat je gelooft dat het leven in alle eenvoud feestelijk kan zijn. Dat is het goede nieuws dat Jezus uitdroeg. De Vader die in het verborgene ziet, knipoogt naar die stille werkers die onderaan de maatschappelijke ladder omgaan met hen, die geen andere keuze hebben dan dagelijks de broeksriem aan te halen: mensen die uit de boot vallen hier bij ons en in Guatemala. Inkeer, ommekeer en solidariteit. Niet om mee uit pakken, om te laten zien hoe goed we wel bezig zijn. Wel met een blij hart, in het besef dat het leven in alle eenvoud feestelijk kan zijn.

Met de megafoon roept Broederlijk Delen in deze vasten op tot solidariteit met Guatemala. Een vruchtbaar land waar grond echter heel ongelijk verdeeld is: 87% van de bevolking bezit slechts 17% van de grond. Voor Guatemalteekse boeren is grond van levensbelang: zonder grond hebben zij geen eten of inkomsten. César en Leonarda laten ons doorheen deze campagne kennismaken met hun strijd voor een rechtvaardige verdeling van de grond. Opdat een nieuwe toekomst mogelijk wordt.

Jan De Roeck